

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4573/2022
27.04.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића, Мирјане Андријашевић, Драгане Миросављевић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Вукадиновић, адвокат из ..., против тужене Општине Бачки Петровац, коју заступа Општинско јавно правобранилаштво Бачки Петровац, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 268/2019 од 24.05.2021. године, у седници већа одржаној 27.04.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 268/2019 од 24.05.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиље изјављена против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж 268/2019 од 24.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 640/2018 од 07.11.2018. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име главног дуга исплати износ од 9.608,48 динара, са законском затезном каматом од 28.01.2018. године до исплате, а на име доспеле законске затезне камате на износ главнице до дана налаза вештака 28.01.2018. године износ од 10.078,93 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 26.600,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев за исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка за период од пресуђења до извршности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж 268/2019 од 24.05.2021. године, жалба тужене је усвојена, па је првостепена пресуда преиначена у побијаном усвајајућем делу, тако што је одбијен тужбени захтев и захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка и обавезана тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/2011...18/2020, у даљем тексту: ЗПП).

Тужила је поднетом тужбом тражила да се тужена обавезе на враћање новчаног износа, плаћеног на основу решења о утврђивању самодоприноса које је тужена доносила за сваку годину у периоду од 2008. до 2013. године, на основу Одлуке о увођењу самодоприноса за подручје Месне зајенице Бачки Петровац („Службени лист Бачки Петровац, бр. 5/2018), за коју је одлуком Уставног суда ИУо 95/2011 од 21.03.2013. године утврђено да није у сагласности са Уставом и Законом.

Побијана другостепена пресуда донета је у складу са правним схватањем које је Врховни касациони суд утврдио на седници Грађанског одељења од 17.02.2021. године по питању начина отклањања штетних последица појединачног акта насталих применом касираног, неуставног или незаконитог општег акта. Означено правно схватање тиче се ретроактивног дејства касаторне одлуке Уставног суда, као изузетка од правила да таква одлука има правно дејство само за убудуће, које јој је признато само под условима и у поступку прописаним законом. То је у Републици Србији уређено одредбама чланова 61. и 62. Закона о Уставном суду, по којима је подношење захтева за измену појединачног акта обавезујући почетни корак ка остварењу права на накнаду штете, а за случај да се изменом тог појединачног акта не могу отклонити штетне последице, поступак се наставља подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица - утврђивањем права на накнаду штете, повраћајем у пређашње стање или на други начин.

Следствено томе, лице коме је повређено право коначним или правноснажним појединачним актом донетим применом закона или другог општег акта за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права, потврђеним међународним уговорима или законом, не може се обратити суду тужбом за накнаду штете пре него што покуша да отклони штетне последице неуставности и незаконитости касираног општег акта, изменом појединачног акта од стране његовог доносиоца, а уколико то није могуће - подношењем захтева Уставном суду да својом одлуком одреди други начин отклањања штетних последица.

Тужила, након доношења и објављивања одлуке Уставног суда ИУо 95/2011 од 21.03.2013. године, није од органа тужене тражила измену појединачних аката - решења о утврђивању самодоприноса, донетих на основу одлуке јединице локалне самоуправе за коју је означеном одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом и законом, нити је Уставном суду подносила захтев за одређивање начина на који ће се отклонити штетне последице касираног општег акта.

Из наведеног разлога, по оцени Врховног касационог суда не постоји потреба да се размотре правна питања од општег интереса, у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе нити постоји потреба новог тумачења права, па је применом члана 404. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке овог решења.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5., у вези одредбе члана 479. став 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 479. став 6. ЗПП прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари поднета је 29.01.2018. године. Вредност предмета спора је износ од 9.608,48 динара.

Како у конкретном случају вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе у смислу одредби члана 468. ЗПП, то се ради о спору мале вредности у којем против одлуке другостепеног суда није дозвољена ревизија на основу одредбе члана 479. став 6. ЗПП. У споровима мале вредности дозвољеност ревизије се не цени према одредби члана 13. став 1. тач. 2. и 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 55/14), односно новелираној одредби члана 403. став 2. тачке 2. и 3. ЗПП, па преиначење првостепене пресуде од стране другостепеног суда није од утицаја на дозвољеност изјављене ревизије.

На основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**